

Haurren literatura

Ametsi tripek hitz egiten diote.
Antxiñe Mendizabal.
Ilustrazioak: Iosu Mitxelena.
Elkar, 2012. 32 orrialde.

Non dago aitona?

ANTXIÑE MENDIZABALEN istorio honen bidez Ametsi gaztetxoari jazotzen zaion kontu bat azaltzen zaigu. Amets ezin da lasai egon, ez da lasai egoten. Irakurleak liburuaren azalean bertan, paratestuen bidez (izenburua, Iosu Mitxelenaren irudi argia...), ikusiko du Ametsen arazoa duela. Are gehiago, ipuinaren hasieratik bertatik adierazten zaigu zer den Ametsi gertatzen zaiona: “Ametsi, ohera sartu eta begiak itxi orduko, tripek hizketan hasten zaizkio (...) Hain dira handiak hotsak, ezinezkoa zaiola lokartzea; ezinezkoa”. Eta horixe da Ametsen duen arazoa, honen zergatia, baina, ez zaigu ipuinaren amaiera arte adieraziko, ez dugu jakingo —kontakizunean zehar zenbait pista azaldu arren— zergatik dagoen horrela Amets, zergatik behar duen norbait ondoan oheratzen denean.

Gauari edo bakardadeari beldurra dionaren istorioa dirudi kontakizunak, baina amamarekin duen harremanean aitona hutsunea nabaritzen da eta amonak haren falta sentitu arren gertutasun handiz hitz egiten dio aitona; horrela, Ametsen tripa orroak direla eta, aitona txikitan gertatutako istorio bat kontatuko dio Ametsi: aitona tripetan egokitu zen zizare izugarri luze eta gosetiarena, aitona elikagaiak irensten zituen.

Iloba eta amonaren arteko giro goxo horretan amonaren komentarioak ipuinaren nondik norakoa hobeto ulertzen lagunduko digu: “Zuk tripetan korapilatuta daukazuna, aitona zizarearen antzera, larritasun handiren bat da”.

Liburu egileek, gure artean oso gutxitan ukitzen den gaia ekarri digute haur txikien liburuetara: familiako kide baten heriotza eta desagertzea horren aurrean txikiak sentitzen eta senti dezaketena. Testuak, arestian komentatu bezala, amona eta ilobaren arteko harremana adierazten digu, amonak kontatzen dion gertakari horretan zentratuta neurri batean; irudiak berriz, batzuetan kolore biziak erabili arren, nahiko grisak dira, barnekoak, irudi errealistak erabiliz, nahiz eta zenbait elementu fantastiko agertu sarritan; eta irudi horietan nahikoa da Ametsen begien jarraipena egitea umearen samina, beldurra, harridura, interesa edo, amaieran, negarra ikusteko.

Istorioren amaieran tripetako korapiloa askatu arren (amona eta iloba ohean etzanda biak negarrez ageri dira irudian), Ametsen hutsunea ez da bete, kezka ez da desagertu. Irakurleak, baina, badaki Ametsen tripek jada ez diotela hitz egiten, Amets lasaiago dagoela eta amonarekin izaniko elkarrizketaren ondorioz hutsune eta gabezia horien aurrean bizitzen ikasten ari dela. ■

Xabier Etxaniz Erle

27 ahots, ozen mintzatzeko gogoz

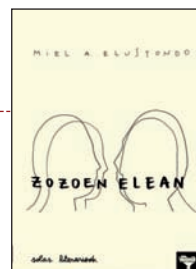
OUTSIDER ETA KILLERTZAT du bere burua Miel A. Elustondok. Beharbada horregatik, agenda publikotik at dagoen jendea hautatzen du elkarrizketatzeko. Aurpegi ezezagunak izan ohi dira, baina ahots indartsuak, esateko eta kontatzeko historia eta bizipen interesgarriak dituzten ahotsak. Profil horretako elkarrizketak bildu ditu *Zozoen Elean* liburuan ere, ARGIAN bertan, *Berria* egunkarian eta *Administrazioa Euskaraz* agerkarian kaleratu dituen solasaldieta-tik arrantzatuta. Tartean dira Maribi Legarra beiragilea, Argitxu Noblia Seaskaren lehen burua, Inazio Olarreaga diasporako euskalduna, Marikita Tambourin idazle eta irakaslea, Jokin Urain preso, Gabriela Vieira da Silva agiririk gabeko etorkina, Mohamed Xukri poeta, Eugenie Acordagoitia euskal amerikarra, Javier Arzuaga fraide frantziskotarra, Gabriel Arestiren alargun Meli Esteban, Gonzalo Etxebarria margolaria...

Eta horien guztien hitz-aspertua irakurtzen baino, entzuten ari dela irudituko zaio irakurleari, toki eta une horretan dagoen lekuko isila dela, galdekatuaren haserrealdien, isiluneen, momentu sentiberen eta pozen testigu. Ahozketasuna molde naturalen islatu baitu idatziz autoreak. Azken finean, euskara eta euskal hiztegiaren baliabideak trebeziaz darabiltza Elustondok, eta elkarrizketetako hizkuntza aberatsa eta bizia irakurlea bereganatzeko amu da sarri.

Utrisque Vasconiae argitaletxeak abiatutako Solas Literarioak bildumaren lehen alea da *Zozoen Elean*: guztira, hainbat arlo eta interes biltzen dituzten 27 solasaldi; 15 gizon eta 12 emakume; 27 ahots indartsu, ozen mintzatzeko gogoz. ■

Mikel Garcia Idiakez

Zozoen elean.
Miel A. Elustondo

Utrisque Vasconiae,
2012.